

ПРАВИТЕЛЬСТВУЛУ КОМИССИЯНЫ ЖЫЙЫЛУУ

Баш кыйгырыбуз - адамланы жашаулары кылайлы, ырахатлы да болурун жалчытыу

Тюне Москвада Россияны премьер-министри **Дмитрий Медведев** СКФО-ну социал-экономика айнытуу жаны бла правительстволу комиссияны жыйылуун бардырганды. Аны ишине КъМР-ни Башчысы **Юрий Коков** кытышканды эмда сөлөшкөндү. Жыйылында Шимал-Кавказ Федерал округу субъекттерин айнытуу баш магъаналы жоллары, ол санда кырал программаланы бла миллет проектине жашауда бардыруу анга кылай белгилек эттени, регионда отлук-энергетика комплекс не халда болганы сөзлөгөндиле.

«...Шимал-Кавказ округу социал эмда экономика жаны бла кёрюмдөлери россияныкледен ити да алашканды. Аны себетли алагы жетер ючюн ишине тирилтирге, башхаладан терк айныргы керекди. Баш борч - адамланы жашаулары монгу да, ырахатлы да болура этюдю. Аны толтуруу ючюн а уллу кюн салырга кереклиси балмды. Баш магъаналы проектлеге кере этилик ишине бла мадарланы пиларларын жарашдырганда аны эсте аламы жарарын тийешедю. Артыкында школпаны болумарына, илмуну бла маданияты айнытууга уллу магъана берилерге керекди. Кавказы тамашалык табиятына да сак болурага, кеп башча соруулага да эс бурурга тийишлиди» - дегенди Правительстволу Председатели.

Ол 2017 жылда Шимал Кавказга энчи тиркелени статусу берилгенин эсте салганды. «Федерал ведомстволу кырал программалага ахма беле туруп, округу

энчилигин эсте алырга, регион властвла а преложениларын тынгылы жарашдырып берирге, Шимал Кавказы ишлери жаны бла министрство а ол структурала бла бирге ишлеуно кыйыматлы амалларын табарга керекдиле.

Жыйылыуга РО-ни Правительствосуну Председатели орунбасары **Виталий Мутко**, жарыккандыруу министр **Ольга Васильева**, транспорт министр **Евгений Дитрих**, спорту министр **Павел Колобков**, илму эмда бийик билим беруу министр **Михаил Котюков**, культура министр **Владимир**

Мединский аныктады министр **Александр Новак**, эл мюлк министр **Дмитрий Патрушев**, саулук саклау министр **Вероника Скворцова**, уруну эмда социал кыруулау министр **Максим Топилин**, ич ишле министр **Владимир Колокольцев**, тырпо-тырпо ведомстволаны оңуучулары да кытышкандыла.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы www.government.ru бидирюлерине кере хазырлаганды.

Кенгеш

Чегем сууда автомобиль кёпюрно кысха болжалны ичинде ачарга борч салыннганды

КъМР-ни Башчысы **Юрий Коков** Чегем районда кенгеш бардырганды эмда былтыр суу ашап, энише чектен кёпюрно бегитип, жаггыртып, ол жумушланы кысха заманы ичинде тамамлап, аны юсю бла машинала жюрюк башларна этерге буюрганды.

Былыр декабрьде алайда болжаллы халда темир кёпюр салыннган эди. Бу конде ала алгыннгасында ремонт-жаггыртыу ишле башлангандыла. Кырал келишимге кере объектти 2019 жылда февральда хайырланарга берирге белгиленген эди.

Алай республиканы башчысы аны байыл ноябрьден кеч кылайы ачарга деп аллай борч салганды.

Кенгеше КъМР-ни кырууш эмда жол мюлк министри

Вячеслав Кунижев, «Улруд «Кавказ» федерал кырал учрежденины таматасыны орунбасары **Виталий Гулак**, Чегем муниципал районну администрациясыны башчысы **Артур Текушев**, подряд организациланы оңуучулары кытышкандыла.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

ЗАКОНПРОЕКТ

Энчи реанимацияга тышгенин кере барырга онг чыгырыкыды

РО-ни Кырал Думасы реанимацияга тышгенин саусуланы жууктарына анын кёрюрге эркинлик берген законну биринчи кыруулауда кыабил кёргенди. Ол жаны бла тизилеу «РФ-де инсанланы саулуктарын саклауно юсюнден» законну 79-чу статьясыны 1-чи кесимине кийирдиле.

Думаны тийишли комитетини келечиси, «Единая Россия» политика партияны «Саулуклу келер заман» деген проектини башчысы **Николай Герасименко**н айтагына кере, бу закон кыабил кёрюлорюн кыралны жама-

уаты ашыгып саклайды. «Халк, саусуланы бириктирген организациланы келечилери, культурада ишлегенге да быллай эркинлик берилерге кереклисин юсюнден эртдеген айтдыла», - дегенди ол.

Бюгонюкюнде ала реанимацияга тышгенин адамны кёрюрге ахырда онт жокду. Закон да ол жаны бла мадарла этерге кереклиси жазылды, алай багыш бломте киррге жарагына ала белгиленгенди. «Былай оңуу учрежденины баш врачы неда реанимацияны таматасы чыгарды шендо.

Аны ючюн бу ишле бирлик жокду. Закон-проект а низамны тохташдыргыга, саусуну жууктарыны эркинликтерин кырууларга болуштурукду», - дегенди Герасименко.

Парламентрийни акылына кере, закон бюгонде сабынчигени ата-аналарына магъаналды. Жууктарыны болуштуруу сизге а саусу да игге терикер айланарыкыды, деп белгилеи дегулат.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Программа

АРБАЗЛА АЙБАТЛАНАДЫЛА

«Шахарда тийишли болуму кыруу» деген проектти чекленди Нальчикде кеп фатарлы юйлени арбазларында тапландыруу ишле кюн сайын бардырыладыла. Бу программаны хайыры бла адамла кеслери жашаган юйлени арбазларын, муниципалитетле уа жамауат жерлени (парклары, скверлени...) тап халга келтирерге, айбатландыргыга болушкыдула.

Тийишли ишлени тамамлау ахма бюджетден бериледи. Программа узак болжалдыкы, кеси да 2022 жылда бошалкыды. Шахарда уа ол былтырден бери бардырылды, деп бидиргендиле муниципалитетни жер-жерли администрациясыны пресс-службасыны.

Алай бла, бу проект бла белгиленген ишле бюгонюкюде бер тири тындырыладыла дед тыри адималла кыраа тро-

туарланы асфальт салырга хазырлайдыла, бордоорла эмда чыракыла орнатдыла, теркелени артыгы бла өсген бутаклары кесип кетердиле.

Шендо ала жети арбазда кырмаша турдыла. Жылны ахырына дери уа битеуда сегизи тапландырыллыкыды. Программада белгиленгенде, ала ноябрьге дери бошарга тийишлиди, алай подряд организациланы келечилери ишине ары дери да сизмизге таукедиле.

Мэрни орунбасары **Анзор Ашабоков** иш кылай баргыны бла шайырейленгенди, подрядчиклеге да талай оңула этгенди. Машиналагы эркинлик болура бир-бир теркелени кесип, арбазланы алай кенгерттирге кереклисин кепиле жаратмагъанларын да белгилерге керекди. Оңуучу аны адамла бла келишуулукде

тамамларга чакырганды. Саулай алып айтканда, тапландыруу ишле былтыр былтыр сыйнамы хайыры бла кыйда терк бардырыладыла, дейдиле мэрияны кыулукчулары. Баш магъана мында адамлагы азырак чырмау салырганды. «Арбазла айбатлана баргыны барыбызны да кыуандырады, аны кёргенде адамла да уллу кёлю болмазгыга корешедиле», - деп белгилеу легенди **Анзор Ашабоков**.

Бизни корр.

Спорт

ОЮНУ АХЫРЫНА ДЕРИ САКЪЛАНГАНДЫ СЕЙРИК

Спортну бу тырлюсун сыйгелени сейрилерин кыозгай этгенин специалистле да белгилегендиле. Болсада биринчи таймда командала не корешкен эселе да, эсепни тырлендиримай, солурга кыурап кеткен эдиле.

Оюну кичини кесеге уа француз улунан гол уруулары бла башланганды. 51-чи минутта Самуэль Умтити, мойшуден берилген топу башы бла уруп, Бельгияны командасыны кыабак эшиклерине кийиреди. Алай бла эсеп 1:0 болады.

Тобешуно саулай алып сизегенде, топу Бельгияны командасы аслам заманын тутханды. Ол кёрюмдө 11 процент болады. Алай болгон отпаны бла стандартларланы ала тап хайырла-

ОЮНУ АХЫРЫНА ДЕРИ САКЪЛАНГАНДЫ СЕЙРИК

налмагъандыла эм, не бек корешкен эселе да, эсепни тенг эталмагъандыла. Аны себетли кичини жарым финал сермешиде ми хорлатса да, ала бла ючюнчю жер ючюн ойнаркыдыла.

Материал басмагга жарашдырылган кезинде Англияны бла Хорватияны араларында тобешуу башланмагъан эди.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

1. Къабарты-Малкъар Республикада 1941-1945 жыллада Уллу Ата журт урушда Хорламны 75-жыллыгына аталган кыуанчлы ишлеге хазырлануу эмда бардыруу жаны бла комитет кыруарга эмда аны кыуауну буйрукыга кыошулган тизмеге кере кыабил кёрюрге.
2. Кыурау комитет 1941-1945 жыллада Уллу Ата журт урушда Хорламны 75-жыллыгына аталган кыуанчлы ишлени планын бир айны ичинде жарашдыргыга эмда кыабил кёрюрге керекди.
3. Бу буйрук анга кыол салынган кюнден башлап кючонө киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю. КОКОВ**

Нальчик шахар, 2018 жыл 4 июль, №86-РТ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2018 жылда 4 июльда чыгарылган 65-РТ номерли буйругу бла кыабил кёрюгенди

Къабарты-Малкъар Республикада 1941-1945 жыллада Уллу Ата журт урушда Хорламны 75-жыллыгына аталган кыуанчлы ишлеге хазырлануу эмда бардыруу жаны бла кыурау комитетини КЪАУМУ

- Коков Ю.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы (кыурау комитетини председатели)
- Егоров Т.Б.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели (кыурау комитетини председатели орунбасары)
- Мусулканы А.Т.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели (кыурау комитетини председатели орунбасары)
- Асанланы **А.О.** - Къабарты-Малкъар Республиканы урунуу эмда социал кыруулау министр
- Ахова Т.Б.** - Нальчик шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Ахубеков Ш.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы промышленность эмда сатыу-алуу министр
- Балкисов А.Х.** - Бахсан муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысыны кыулугу толтурган (ырызлыгына кере)
- Бачков К.В.** - Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссарыны кыулугун болжаллы халда толтурган (ырызлыгына кере)
- Безикова И.С.** - Къабарты-Малкъар Республиканы энергетика, тарифле эмда жашуу журтлагы надзор этиу министр
- Бердов Х.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Жамауат палатасыны председатели (ырызлыгына кере)
- Бештоков Ж.А.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы финанса министр
- Болотоков В.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели орунбасары - Къабарты-Малкъар Республиканы инфраструктура эмда цифрли айнуу министр
- Воронин С.В.** - Россей Федерацияны Кыоркыусулук жаны бла федерал службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениыны таматасы (ырызлыгына кере)
- Говоров С.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели биринчи орунбасары - Къабарты-Малкъар Республиканы эл мюлк министр
- Гятов Р.Х.** - Зольск муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Дадов М.А.** - Терк муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Давудов И.П.** - Къабарты-Малкъар Республиканы маданият хазиналарыны объекттерин саклау жаны бла кырал управленины башчысы
- Евтушенко С.В.** - Май муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Журавлев А.И.** - Прохладна муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Залиханлыны К.Х.О.** - Элбрус муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Инжижиков С.М.** - Лескен муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Канунников В.А.** - Россей Федерацияны Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинлик келечисини аппаратыны Къабарты-Малкъар Республикада баш федерал инспектору (ырызлыгына кере)
- Карданов М.Н.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели орунбасары
- Кошев А.Д.** - Урван муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Кумахов М.Л.** - Къабарты-Малкъар Республиканы культура министр (кыурау комитетини секретеры)
- Кумыков А.М.** - Къабарты-Малкъар Республиканы жарыккандыруу, илму эмда жаш тёлону ишлери жаны бла министрини кыулугун толтурган
- Кунижев В.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы кырууш эмда жол мюлк министр
- Курашинов А.В.** - Къабарты-Малкъар Республиканы гражданд обществоно институтлары бла байламлыкыла кыурау эмда миллетлени ишлери жаны бла министр
- Мамжогов Х.Х.** - Бахсан шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Муртазалы Б.С.** - Черек муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Ошхунув Т.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы жер эмда ырыскы бла байламлы халданы министр
- Рахиялы Б.М.** - Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айнытуу министр
- Тараев И.В.** - Прохладна шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Текушев А.А.** - Чегем муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
- Устова Д.А.** - Кырал учрежденины - Россей Федерацияны Социал страхована фонду Къабарты-Малкъар Республикада регион бөлүмюно таматасы (ырызлыгына кере)
- Хасанов И.М.** - Къабарты-Малкъар Республиканы спорт министр
- Хубиев М.Б.** - Къабарты-Малкъар Республиканы саулук саклау министр
- Шауаланы И.П.** - Къабарты-Малкъар Республиканы табият байлыкыла эмда экология министр
- Шихабатов М.Х.** - Урушуну, урунуу, Саутланган Кючлени эмда право низамны саклау органын ветеранларны Къабарты-Малкъар республиканы жамауат организациыны таматасы (ырызлыгына кере)
- Шоенов Ш.Х.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Архив службасыны таматасы
- Шоенценов М.Л.** - Къабарты-Малкъар Республиканы курортла эмда туризм министр чысы (ырызлыгына кере)

СЕССИЯ

КЪЫЙЫНЛАРЫНА КЕРЕКЛИСИЧА БАҒЪА БЕРИЛГЕНДИ

Жер-жерли самоуправленианы советини президиумуну жыйынында **Энейланы Махмут** бла **Саладин Ризаев** «Эл-брус району сыйлы инсанды» деген ат берилгенди. Энейланы Махмут техника имуланна кандидаты. Тырынаууну тау-байыкларды рүүчү комбинацияда ишлеп турганды, көп жагычылыкканы автору. Аны иш келлюлюгү кырал саугаына бла белгиленгенди, ол КМР-ни Президентини Сыйлы грамотасына да тийишли болганды. 1987 жылда халк чыгармачылыкканы битеусою фестивалына эмда 1972 жылда жаш тленко

Энейланы Махмут.

ну шахар советини депутатына айрылганды. 1990-1995 жылда КМАСОР-ни халк депутаты болганды. КМР-ни Жамауат палатасын юч чакырылууну кыууунда ишлегенди. Биюнолюкте ол КМР-де Адамны эркинликке жаны бла уполномоченный Элбрус районда ышангылы келечисиди, Эксперт советте киреди. Улуу Ата журт урушун ветеранларыны атларын емюрлюк этиу иште тири кытышды. Саладин Ризаев а уруну жолун «Кабалкпронстрой» трестин 9-чу номери управлениасыны мастеринден башлап кырууш жаны бла баш

Саладин Ризаев.

Инженере дери өсгенди. Минги тауну тивресинде турист объектенде асламы аны башчылыгында ишленгенди. «Тырынауаустрой» кыруулушонтан трестин айынууна тамак юлош кышанды.

Анатолий ТЕМИРОВ.

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Ишчи усталыклагыа кыалубаладан кыалгынлага угъай, эм жангы станоклага бла машиналага юйретирге тийишлигиди

КМР-ни Жамауат палатасыны Советини 30-чу жыйынында республиканы билим беруу учреждениларында одономны ишчи усталыклагыа юйретуу кыалы кырууенди. Аны юсюнден **Жарыкшылуур, илму эмда жаш тленко ишлери жаны бла министрону профессионал билим беруу бөлүмюно башчысы Светлана Агирова, Кыбарты-Малкър кырал университетини (КМКУ) билим беруу политика жаны бла управлениасыны кеп жуушунан талмалоган юйретуу арасыны таматасы Аслан Кумухов, Уруну эм социал кыруулуш министрону ишчи бла жашчытуу эм уруну рынок жаны бла бөлүмюно башчысы Оракъланы Алим доклады этгенди.**

Кыбарты-Малкър Республикасыны билим беруу учреждениларында одономны ишчи усталыклагыа юйретуу кыалы кырууенди. Аны юсюнден **Жарыкшылуур, илму эмда жаш тленко ишлери жаны бла министрону профессионал билим беруу бөлүмюно башчысы Светлана Агирова, Кыбарты-Малкър кырал университетини (КМКУ) билим беруу политика жаны бла управлениасыны кеп жуушунан талмалоган юйретуу арасыны таматасы Аслан Кумухов, Уруну эм социал кыруулуш министрону ишчи бла жашчытуу эм уруну рынок жаны бла бөлүмюно башчысы Оракъланы Алим доклады этгенди.**

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

Жыйылыу саугаулаууладан башланганды. Жамауат палатаны башчысы **Хазратали Бердов Гупулланы Тимурга** РФ-ни Президентини айырууларын кырууга эм бардырууга тири кытышканы ючюн **Владимир Путинден** ыспас кыагыны бергенди. Социал ишчини коюуну белгилеу бла байланы Жамауат палатаны сыйлы грамоталарына Нальчикни Уруну, иш бла жалчытуу эм социал кыруулау арасыны бөлүмюно башчысы **Амина Бадрова**, «Информация» организацияны башчысы **Светлана Карач** тийишли болганды.

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

Сакъат сабийлени социал-культура жашаууга тюзетени ючюн палатаны башчысындан ырызаклык кыагыты «Нальчик» башчысы **Забакъланы Залим** алганды. РФ-ни Президентини айырууларын бардырууга, адамланы айыруу эркинликтерин толтурууга этген кышумунуулар ючюн **Милет жамауат мониторингини федерал координатору Роман Коломойцевни** ыспас кыагытлары бла **Ахматланы Аида** бла **Атайиланы Алий** саугаланганды.

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

Ызы бла кйторюлген темга биринчи докладчы **Светлана Агирова** этгенди. Ол билдиргенди, биюнолюкте ишчи усталыклагыа 20 билим беруу учреждениа юйретиле, аладан 4-сую кыралыкыла тийюлдю.

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

ушаклыкканы излегендерин биле тургуу керекди. Нек дегенде, кыайсы шешиле ала да окууну бошашган бир, бир-эки жылны ичинде иште тохтамаа, билимин тас этеди.

Сыйларын кйрюу

Улайгынлагыа — кырал башчыдан алгыыш письмола

Огъары Малкърдан Токулганы Мариям 105-жыллыгын, Ашилерден Гупуланы Танзила

Башкылары Мариям эмда Цораланы Аишат, Огъары Жемталадан Гадиыланы Азрет, Мамайланы Фаланы Зукура, Жемталадан Гулез Сокурова эмда Кызыланы Клава 90-жыллыктарын 1 июльда белгилегенди.

Ала бары да ол кюн тууганларындан, туудукларындан, жууктарындан да кеп аруу сёзле эшиткенди, алай кыралыны башчысы **Владимир Путинден** келген бюсюреу письмогъа уа бютон да бек кыуанганды. Аны дагыда республиканы башчысы **Юрий Ковов** эмда Черек району администрациясыны таматасы **Муртазланы Борис** да алгышлаганды.

Юбилей письмоланы кеп жашаган, кеп кйрген эзилге район эмда администрацияны башчылары келтиргенди. Таматала да алагы дайым да кеп-кыла болуп турганы ючюн ыспас этгенди.

95-жыллыгын, дагыда ол элден Шахмырзаланы Гулизар, Бабугенден Аттасуланы Хажибекир,

Чек районны администрацияны башчысыны таматасы **Суратлага** «артнан алышары кезинде.

Документле

Кыбарты-Малкър Республикасыны Парламентини бешинчи чакырылыууну депутатыны бош болган мандатын депутатка кандидатка «Росей Федерацияны Коммунист партиясы» политика партияны Кыбарты-Малкър республикалы бөлүмю кйргюзтген кандидатланы тизмесине кере регистрация этилген **Шарданов Валерий Нажмудиновичге** берууну юсюнден **Кыбарты-Малкър Республикасыны Айыруу комиссиясыны БЕГИМИ**

2018 жыл 9 июль Нальчик ш. №461/6

Кыбарты-Малкър Республикасыны Парламентини бешинчи чакырылыууну депутатына «Росей Федерацияны Коммунист партиясы» политика партияны Кыбарты-Малкър республикалы бөлүмю кйргюзтген кандидатланы тизмесине кере сайланган **Канаматов Замир Хачимовичи** депутат полномочиялары болжолдан алгъа тохтатылганын биле байлалмы эмда «Кыбарты-Малкър Республикасыны Парламентини депутатланы башчысы» **Шарданов Валерий Нажмудиновичи** 2008 жылда 5 августта чыгарылган 56-РЗ номерли Законуну 68-чи статьясыны 5-чи кесегине тийишлиликте, «Росей Федерацияны Коммунист партиясы» политика партияны Кыбарты-Малкър республикалы бөлүмюно комитетини бюросуну кезуунден алгъа чакырылгъан жыйылыууну протоколундан выписканы башчылыкыга

Председатель В.М.ГЕШЕВ
Секретарь Н.Л.БОНДАРЬ

Кыбарты-Малкър Республикасыны Парламентини бешинчи чакырылыууну депутаты Шарданов Валерий Нажмудиновични регистраци этууну юсюнден

Кыбарты-Малкър Республикасыны Айыруу комиссиясыны БЕГИМИ

2018 жыл 9 июль Нальчик ш. №462/6

Кыбарты-Малкър Республикасыны Айыруу комиссиясынын Кыбарты-Малкър Республикасыны Парламентини бешинчи чакырылыууну депутатыны бош болган мандатын депутатка кандидатка «Росей Федерацияны Коммунист партиясы» политика партияны Кыбарты-Малкър республикалы бөлүмюно кйргюзтген кандидатланы тизмесине кере регистраци этилген **Шарданов Валерий Нажмудиновичге** берууну юсюнден» 2018 жылда 9 июльда чыгарылган 461/6-чи номерли Регистратсия эмда «Кыбарты-Малкър Республикасыны Парламентини депутатланы айырууну юсюнден» Кыбарты-Малкър Республикасыны 2008 жылда 5 августта чыгарылган 56-РЗ номерли Законуну 68-чи статьясыны 5-чи кесегине тийишлиликте Кыбарты-Малкър Республикасыны Айыруу комиссиясыны **БЕГИМИ** этеди:

Председатель В.М.ГЕШЕВ
Секретарь Н.Л.БОНДАРЬ

Шимал Кавказда кюн сайын

Сакуллыкыга чакырылгъа РФ-ни МЧС-нин Юг регион арасыны сайтмда жуукк эки кононо ичинде Кыбарты-Малкър, Шимал Осетияны, Ингушетины бла Чечени эзен жерлеринде бек кеси болуугу, ахир эки республикада уа ол 38-40 градуса окуна жетерини юсюнден билдириле. Кыуторчуула сакъ болуугу чакырылды, кызыдан оттошюно кырууку бютон улгу болгандан, асфальт бузулуугу болуугун эсгертедиле.

ици жангы комплекси ачылыккы. Аны кырууш келир жаш болуушыкы, деп ойтылды Шимал Осетияны башчысына бла правительствонун пресс-службаасыны билдирюенди. Кыуна корулсада 560 курорт сакъ окурга, солурга да он табарлыккы. Учициени тийресинде башкы хабылган спорт комплекси да ишленрикди. Аны уа бассейни, жениги атлетиканы залы эмда буз майданы да болуукулда.

Грозныйден Парижге – автобусла

Чечени ора шахары Грозныйден Парижге баргъан автобус рейсине билетени алып бошашканды. «Золотой» автовокзалда Патюгорск – Минск – Варшава – Берлин – Амстердам – Брюссель – Париж маршрут бла барлык автобуса алгъадан окуна билетле алыргы болукулду. Аны юсюнден республиканы Транспорт министрствундан билдиргенди.

Француздуланы тамашагъа ктадыргандыла

Парижде Ингушетины культурусыны шоуири болгандыла. Аны кезуунде концертте, кйрмючле да этгенди, кинола кйргюзтолгенди. Кыруулуулары алардыа республиканы бек ити артистлери жырлагандыла, тевгенди.

Паром бла Туркменбашнге Махачкъланы

Махачкъланы бла Туркменбашни Туркменбашни портуни аралоринда кеп да бармы автомобиль тенгиз паром журип башлагы болукулду. Аны юсюнден ТАСС-ха Махачкъланы тенгиз сатыу-алуу портуни баш директору Мурад Хидиров билдиргенди.

Электросмакотлагыа кечедиле

Грозныйде экологияга хата салмаккыла электросмакотланы болжаллы халда берген юк пункт ачылганды. Аны артында 18 жыл толгон хар адам да орында болукулду. Эки чорхыла бер сакгыта 24 километ теркилик бла бардыла. Зарядка 20 километ чакылы бериле. Грозный Россеиде алай серге иштеткен экинчи шахарды. Биринчиси – Москвады.

Тау тешмеледе – автор жырла

Кырачай-Черкесин Домаш куурот поселкасында 27-30 июльда автор жырны «Тау тешмеледе» деген битеуросей фестивал бардырылыккы. Анга завакала алуу бошонгонди. Байрамны кезуунде автор чыгармаланы эмда Владимир Висоцкийни жырларын жырлаганыны аралоринда конкурсу кыруулыккыла, ахиринда гапа–концерт кйргюзтолду. Аны юсюнден КыР-ни правительствонун сайтмда билдириле.

Эзек тема – информация кыоркосузулук

«Информорум» – Северный Кавказ» Ставропольда 17-20 июльда бардырылыккы. Анга апилие, эксперти, производствени компаниялары бла аласты органыны келечилери кастышырылды. Анда баш тем информация кыоркосуздук болукулду, аны кере регионда ону этууну шифри амалогыа кйоркосузу энциликери, компьютер амалыкчылыккы кжакоу кюрешкен кыямат чыгаргъа этууну мадарлары эмда башкы вопроста суюлолду.

Суворовчулагыа – жангы мекямла

Владикавказда 2020 жылда Шимал-Кавказда Суворовский аскер учили-

ТЕКУЛАНЫ Хауа хазырлоганды.

Бизни корр.

«Абадан тейлөнү жарсылуларын кесим көрүп, таматалага кылымдан келгенича болушам»

Бу кюнде Элбрус району пенсионерлерни союзун председатели, сыйлы инсаны Тейпелени Шаухалга 80 жыл толгондун. Ол жашоону магарымын кызындыгыга кыайтыруукуд- да көргөн адамдардын. Не торлю жумушда да толюккюну жалун изилгендеди. «Урунуун ветераны», «3 доблестный труд» майдала бл, торлю-торлю грамотала бл да сауыланганды. Биз, анга тобей, ишини, жашоуну оюсонд да ушак этенбиз.

Шаухал Рамазанович, сабий жылларыгыз кылай озгандыла?
- Кенделенде тууганам. Атабыз урушда жоюлган. Ол заманда мен алыгкы гиче эдим. Аны кылымдан жарсыуга, табалганам, не бек изилген эсем да. Тертубюзню да, юч кырайдышым бар эди, анабыз Фатимат кесим ёдоргенди. Колхозда ишленгенди, айхайд, тынч тойюнд эди. Анга аныбыз болушканды. Халкыбыз сор бл кёчоролгонден сора бир кесекден барган эдик кючюбоз да школга. Бирибиз ари дери да дунгынсн алышкан эди.

Ызыбызга кыайтырга эркилик берилгенде уа тууган элибизге келгенбиз. Анда мал тутуп, молк кыургага корюшкенбиз. Анабыз ауруп, ол кезуеде ююрюн аурлуугу тамата кыарындашыбызга тюшген эди. Школну тауусканымдан сора КЪМКСЪ-ну тарык-филология факультетинде окуганам.

Ушакты алганыгыздан сора уа кыайда ишлегенисиз?
- Мектепде завуч болуп турганым. Правону сакыялган органга тюшсере сойюк, законкористе окуурга барам. Алай а, аны айтханчн этип, школда кыалганам. Артад партияде кирдим, ызы баша кёл да турмай КПСС-ни быхсан район комитетини инструктор саладыла. Юч жылдан а Тирныаузда партианы горкуну инструктор болома. Иш кёл эди. Андан сора да, жумушбуз аслам болганылыкка, бирону жыйлынууна материална хазырлау ич кесек заманлы алганды.

Сиз халкь контролыну шахар комитетине да таматалык этгенисиз...
- Ол кезуеде исезилкге, зырафчылыкка да кыажу кореш кыаты барганды. Предриятияде баша организацияде жамуат контролёрла тири ишлегендиле. Биз а хар не блда да байламы оную халкь контролыну законун тиийишликте этгенбиз.

Иги кесек заманын сиз Тирныауз шахар советини депутаты да болуп тургансыз?
- Кертиди. Кёлулмдан келгенича адамданы жарсылуларна болушканам. Бир жумушун тынгылы этер ючюн, кёл жерден ырыскытехника тутуучулук изилсере да тюшгенди. Шаардын Суукёш микрорайонунда жашу ич жаныча бурлуп ючюн да, сёз ючюн, аслам инстанцияны босагыасындан атлаганбыз.

Эсибизге да келгенди, алай бир магыналы иш тамамланыр деп. Ормалда

кыяллангандыла. Суу, газ, электрэнергия берилмегенде да шахарда жашаганбыз деп келген эди.

Айхайд да, тынч тойюнд эди. Бютонда, жалаңда бузулганын жангыртхандан сора да, журтсуз кыалганын бир жерге тийшидирге, сыйындырырга, алагы гуминитар болушукка келтирилген аш-азыккын юлөширге, ичер суу бл жалчытырга керек эди. Адамла жарсылуу бл тохтаусуз келгенди. Аны себелли ишни эрттендикте эрте башап, андан бек кеч да кетсере тюшгенди.

Бу тийреде болум табыракка айлангандан сора манга шахарны арасында жангыртуу ишени кылга алырга бурлулган эдик. Ич кезуеде саргыялган жер «суу туткучу» азалаткан эдик. Тийрени кир-кипчикден, юзмеден тазалап, бузулган коммуникация ызла бл корюшгенбиз.

Сиз алгаракадан бери да пенсиядасыз. Болсада алыгкы ишден а айырмагынысыз?

- Юйке олтуруп туралмаймы. Бир жумушсуз да кыялганым. Элбрус районда пенсионерлени союзуну башчысыма, республиканы Стрейшинларны советини келечисиме. Андан сора да, РОСТО (ДСОСАФ) ны координация советини председателиме. Району жамуат магыналы жумушларына дайым да кыайтырга корюшсеме.

Пенсионерлени союзунда тири ишленгенин да билебиз...

- Биз районда эм улпу жамуат организацияды, мында беш мингден аслам адам барды. Жер-жерди администрацияланы, социал магыналы учуркден берилени келечилерини биргеленине элге барып, абадан тейлюн жарсылуларын кесим көрүп-бил, кылымдан келгенича болушам. Алагы сана-торкурот туткуча бериле чыгып, зарыскы жаны бл тутучулук этилчир, хаксыз кырууш материал бёлюнорча да этбиз. Району, предриятияды башчыларына ол жаны бл айтышканга угай демегенлери ючюн ырызбыз.

Биз спортту торлюктенден пенсионерлени республикалы спортклубдарына кыатышып, ахшы жетишилме да болдурганбыз. Тирныаузда бл Кенделенде район даражалы шахмат турнири бардырганбыз. Золык районку пенсионерлени бл байлалмык жюрютебиз. Жыл сайын да бир бирге кыонакка бара, ала бл шувулук магчыла да кыурайбыз.

Ким да былден бош суу? Бир кюнге жаратууну эм кёл мардасы 1 кг аурулукка 35 мл.

Таза суу кызыу хауада суусанын кесере бек ич затды. Спорт бл тири корюшген кезуеде, артыкча кюнде, исиди, хайрыланууну мардасын кебетире керекди. Салкын мекямда, бютонда кондиционер болса уа, марданы 1 кг аурулукка 30 мл тюшсере жарарыксыз. Акырын-акырын ичере керекди - хар 20 минуттан 2-3 уртлам.

Бизни уа борчуубуз башхады - чархыбызы мылы бл толтурурга, кыаныбызны жукартау. Кёбюсонде инсулутла, инфаркта кызында болсадыла кыаны кыалгыны ючюн. Эми исебиледе сууну бир аз тулзандырырга болушукду. Алай бл организмде суунун кебюректурлукду.

Юйдеги лимонд
Бир кюнге жаратууну чынг кёл мардасы - 1 литр

Суусанын аламат кесген зат. Диетолог быллай рещент айтылды: бир литр сууну алабыз, анга лимонун сойгун кошсак, имбирини

Чай бл кофе уа кыалайдыла?
Чайны бл кофе келмилкери - алада кофенин кёлюмо. Аланы мындан суу ичере керекди. Алай эмтесем, организмге курьскылык керк келликди.

Кофе, кыра эмда жашил чы? - 4 балл
Бир кюнге жаратууну эм кёл мардасы - 200 мл.

Жашил чайны болуму шёлочулу. Ол себелден бегирек хайрылды. Кыра чайны болуму уа мыстылды, аны ызындан ишкесиз суу ичере керекди. Кофе да зыйон.

БёЗОЛАНЫ Залина,
Черек районну администрациясыны пресслужбасыны башчысы.

Жылпа, адамла, кыайларга

Хар кезуеде, тейлюн кеселерини жигитлери бардыла. Бирле урунууда ахшы кёрюмдөлери бл атларын айтырдыла, уллу сыйлыга, даражалга тийишли болсады. Ата журтларын кыруулаган батырлары атлары да кёпте дери халкыны эсинде кыладыла.

Алай жылла эсе, аланы орунларына башхала келе, алгынны айтылы адамлардыбиз а-азадан унутула бардыла. Ол жашауду. Анга не этериксе? Болсада бизни борчуубуз озган жылланы жигитлерини юсеринден айта, эсге сала турууду. Ол миллетте махтауду, жаш тейлюн юлгюду.

Жантууланы Мустафа юйдегиси Насталаны Жансурат эм сабийлери бл.

Чюгюндюр ёсдюрюнуу устасы

ни санында айтылды. Артад таулу молк деп да тургандыла.

Бираздан кызы, бир гектар жер алып, кеси энини ишлеп тебери. Кюзде алынган тириги ол жерден беш юз центнерден артык болады. Колхозну председатели Остренко, аны контролга чакырып, ич ишлегени ючюн саугага бир килограмм кыдуру берген эди.

Андан сора ол он таулу кыыздан зөөно кыурайды. «Аланы атларын унутула тебегенме. Эсимде кыалганма -Насталаны Роза. Ол бюгюнлюкде да сауду. Быллымыда жашайды. Тилпадан Хадиджа бл Халимат. Аялары атлары бахчага суу салынуу эди. Бирин нёгерлерини атларын унутула турма. Алай атам бл бирге урушха кеткен пакутчанлыны кыаууу эсимдеди. Мазун бл саргыяныла: Борчаланы Аубекир, Сотталаны Самат, Курданлы Жюнос, Насталаны Солтан, Сабанчылыны Мазун, Жума, Темуккуланы Малкярбий», деп эстереди огурулу тыриды.

Кыайсы ишни кыяйлыгы бл ан да аны кеси сыналган иги биледи. Чюгюндюрчюле да алайдыла. Тант аласы бл ише чыгып, сау кюн белперин кёчюрмө ишленгенди. Суу игерге бл турганлары ючюн асламысы тобукарлары, санлары ауруп бек кыяилгандыла.

Эвене башчы уа, кишден да артка кылаймы, кеси юлюшюне чюгюндюрчюле да ёсюрөди, нёгерлерине да болушанлай турды. Жыл сайын хар гектарын анды беш юз бл жарым центнер анды. Иш хакыларына машкыла бл бал туз берип теберидейди.

Бир-бирде Жансурат Кыяркызында алынганы суратларын алыны салып, алагы кыраап, озган жаш жылларын эсинде тюшюрөди.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Берикген юйюрге - не да сукланырчады

Россейде Юйюрюн, соймекликни эмда кертички кюню кыураганын алай кёл болмайды. Ол ат бл ачыи майдал да токташырылганды. Бизынчтен бирге уа жыйырма беш жыл эм андан да кёл заманын келишулюкде жашаганна сауыланандыла.

Черек районда да алай юйюрге бардыла. Быйыл анга беш юйюр тиийишли болганды. Бизынчтен Чоңаланы Ману бл Ариука беш сабий ёсдордила.

Юйюр тамата колхозда кёл кылланы жетишилди ишлеп турганды, аналары юйюно от жагыасыны жылыуун сакялапанды. Кышкыдан Кызылжанын Рамазан бл Фазика да кызын бл жашны аягы юсерине салгандыла.

болуп ишлейдила. Огыры Малкярдан Баллыаны Муратны бл Зухраны уа бир жашлары бл эки кызылары бардыла. Юйюне иеси эчки молкюно жюредди. Зухра уа иги кесек заманын школда сабийлени тарыхдан окутуп турганды. Аушгерден Русан бл Людмила Бадзюлда да ариу кылыктылы, адети, намысны билген жюредди. Аны ёсдорюндиди. Руслан чекленген жууялыгыбуз болган «Сослан» обшествоваз башчылык этеди, аны юй бичеи уа эл школну директорду.

БёЗОЛАНЫ Залина,
Черек районну администрациясыны пресслужбасыны башчысы.

Сол жаныдан онучу Жантууланы Жансурат, оныкинчи - кырачылы тыишры. Москва. 1957 жыл.

Кыргызстанны Кант району Ленин атлы колхозуну ишчилери.

дюр бригаадада ишлеп теберидейди. Артад таулу молк деп да тургандыла.

Бираздан а кызыдырп теберидей. Исиден салкынга кирипми бугарык эдиле. Ишлей кетип кызысак, кир сууладан ичеди. Андан аурган да эте эдик. Ишни уа тохтамай бардырганбыз. Бек кыарысуз колхозланд бири эди. Биз кыармашып тебегенден сора алчы мюлккелери ючюн ырызбыз.

Ким да былден бош суу? Бир кюнге жаратууну эм кёл мардасы 1 кг аурулукка 35 мл.

Таза суу кызыу хауада суусанын кесере бек ич затды. Спорт бл тири корюшген кезуеде, артыкча кюнде, исиди, хайрыланууну мардасын кебетире керекди. Салкын мекямда, бютонда кондиционер болса уа, марданы 1 кг аурулукка 30 мл тюшсере жарарыксыз. Акырын-акырын ичере керекди - хар 20 минуттан 2-3 уртлам.

Бизни уа борчуубуз башхады - чархыбызы мылы бл толтурурга, кыаныбызны жукартау. Кёбюсонде инсулутла, инфаркта кызында болсадыла кыаны кыалгыны ючюн. Эми исебиледе сууну бир аз тулзандырырга болушукду. Алай бл организмде суунун кебюректурлукду.

Юйдеги лимонд
Бир кюнге жаратууну чынг кёл мардасы - 1 литр

Суусанын аламат кесген зат. Диетолог быллай рещент айтылды: бир литр сууну алабыз, анга лимонун сойгун кошсак, имбирини

Чай бл кофе уа кыалайдыла?
Чайны бл кофе келмилкери - алада кофенин кёлюмо. Аланы мындан суу ичере керекди. Алай эмтесем, организмге курьскылык керк келликди.

Кофе, кыра эмда жашил чы? - 4 балл
Бир кюнге жаратууну эм кёл мардасы - 200 мл.

Жашил чайны болуму шёлочулу. Ол себелден бегирек хайрылды. Кыра чайны болуму уа мыстылды, аны ызындан ишкесиз суу ичере керекди. Кофе да зыйон.

БёЗОЛАНЫ Залина,
Черек районну администрациясыны пресслужбасыны башчысы.

түз кыукасыз, суусал чархыгызда кёбюрөктурлукду. Бир-бир тинтумчюлени айтхаларына кёре, ол онкология ауруула кыорукуну азайтады.

Компот
Бир кюнге хайрыландырууну эм кёл мардасы - 2 стакан.

Кыатхан кёгетелден, бал туусуз эмда танг суу кыушуган. Артыкча жерден, кыатхан шапталдан хазырлаган хайрылды. Сатып алынган компотла уа - ол ичги тойюлдо, дерсерти. Кесигиз оюм этгиз.

Дагында не зат?
КЕИР - 8 БАЛЛ
Кюн сайын мардасы - 1 литр.

Бир ашды эмда ичгиди. Кёпке кызында оны бек юсөдиле. Бютонда жууу алынган игиди.

КЕРТИ ЕТМЕК ГУМУЛ - 7 БАЛЛ
Аламат продукт. Аны хайрылы затлары да барды, суусаны да иги кеседи.

Сатып алынган гумулга уа диетологта 2 балл бериле. Ол бал туз бл этилгенди. Аны бл суусанын кыандарлыккы тойлөсө. Аны кыюу, суузууганда кыурькылыккы сизни ондан кёл кыяилан турлукду.

«СНЕХОК» - 5 БАЛЛ
Кюн сайын мардасы - 1 стакан.

Хауаны бийик температурадиюне ол хайрыны чыкыларкыды. Сёз ючюн, дариюккеле: исебиледе тер бл бирге организме керек калкыи бл калий кыротыладыла. Адамны ашыргы бек келсе, эсин таштоору болушукду. Алай кезуеде «Снехок» так халга кыайтырга болушуркыду.

СЮТ - 4 БАЛЛ
Бир кюнге эм аслам мардасы - 0,5 литр.

Хау, сотте мылы барды, алай ол суусубыны кесерик тойюлдо. Андан сора ичегини келип турды. Бек жаны сот шёлочу. Ол чархыбызга бегирек келишеди. Алай токенде сатылган а хазы хайыр келтирме.

КЁГЕТ СОКЛА - 2 БАЛЛ
Кюн сайын мардасы - 1 стакан.

Пакетлендиган кёгет сокка бал туз бл бажыла. Алай эсе уа, суусанын кыозгыдыла. Бажыны сыйгалан сокла, не айтырга керги барды, хайрылдыла, аны бл тузлары кыоаксызды.

ТАТЛЫ ГАЗИРОВКА - 0 БАЛЛ
Хайрынасмагысы игиди. Бал тузу кёлдо.

Суусубыны кыандарлыккы тойлюсөсө, санынгузы уа бузарыксыз.

Оксана ФОМИНА.
«Комсомольская правда» газет.

